

פעם שער צייטונג

Pest, den 24. März 1876.

אידישע צייטונג פארן מאן זען טאג פרענום פירן טאג און דער פרעמדע-לאסער... פאר די קלענע-ארבעטער...

35

Nr. 27 אבטער יאר תרכ"ו

פעסט, פרייטאג כח אדר התרל"ו

די יידישע בלאטט ערשיינט יעדן מארגן וואכנטליך... פאר די קלענע-ארבעטער... פאר די קלענע-ארבעטער...

די יידישע צייטונג איז פאר די קלענע-ארבעטער... פאר די קלענע-ארבעטער... פאר די קלענע-ארבעטער... פאר די קלענע-ארבעטער...

די יידישע צייטונג איז פאר די קלענע-ארבעטער... פאר די קלענע-ארבעטער... פאר די קלענע-ארבעטער... פאר די קלענע-ארבעטער...

די יידישע צייטונג איז פאר די קלענע-ארבעטער... פאר די קלענע-ארבעטער... פאר די קלענע-ארבעטער... פאר די קלענע-ארבעטער...

די יידישע צייטונג איז פאר די קלענע-ארבעטער... פאר די קלענע-ארבעטער... פאר די קלענע-ארבעטער... פאר די קלענע-ארבעטער...

די יידישע צייטונג איז פאר די קלענע-ארבעטער... פאר די קלענע-ארבעטער... פאר די קלענע-ארבעטער... פאר די קלענע-ארבעטער...

די יידישע צייטונג איז פאר די קלענע-ארבעטער... פאר די קלענע-ארבעטער... פאר די קלענע-ארבעטער... פאר די קלענע-ארבעטער...

לצייאמן. שפעטער ערשיען באגארי דער דיא
 לויטע אין וועניג ווארטען היעם ביז ער פאן זיי-
 נער געליבעטן דיא אין דער נאכבארשאפט זייענדיג
 דיא פרעסע אבהאלטען ווארטען. איינע ערטרעל-
 שטינדע שפעטער קאם באגארי וויקולד מיט איי-
 נעם גוט פערזענלעכע פאקע אונטער דעם מאנ-
 טעל, אין וועלכעם דיא באנק-נאמען-פרעסע זיך
 בעפאנד. ער איבערנאב הייען דעם אנגעבליכע
 קייפער, דער איים הייער דיא פארשפראכענע
 300 גולדען איינהענדיגטע, אייטערנאלב דעם
 קאפע-שאנקעס ווארען יעדאך מעהרערע ובער-
 הייסן וואכענעס איינענשטעלעט. אלס באגארי
 מיט דעם 300 גולדען נאך הייען זיך בעגעבען וואל-
 טע, דיא וואירדע ער פאן דען זיבעהייטס-וואכ-
 מענערן ערנריפען אינד פאר דען שטאדט-הייטס-
 מאנען געפיהרט. נון האלף נאטורליך מעהר קיין
 לייגען. באגארי זאגט דען איך איים, דאס דיא
 איבערנען טהילע דער פרעסע אינד דער פלאט-
 טען ביא דעם מירע-הייטער-מאכארי אין מיריק-
 סט-מיקלאש זיך בעפיענען. באגארי וואירדע אז-
 גלייך מיט צווייא פערקליידעטען פאליציי-מענערן
 נאך טויט-סט-מיקלאש וואונט. ביבארי האטטע
 איינע גראסע פריידע מיט זייענע אלטען פריינדע
 ליינאמען ניר ענען דיא צווייא מענערן מענער
 צייגטע ער מיטטווייגן. באגארי שטעללטע איהם
 יעדאך דיא ביידע מענער אלס "געשיקטע ציי-
 נער" פאן דיא ער מיטגעבראמט דאמיט זיא דיא
 פרעסע דיא פלאטען אינד דיא אנגעפערטיגטען
 באנק-נאמען פריפען קאנען. ביבארי ליעם זיך
 איבעררעדען אינד פיהרטע דיא מענער זיא זייען
 אטען זיא זיא ווע איהנען אללעם צייגטע איבער-
 דיעם זאמען ער, דאס איך אין אפען אייך דעם
 באיען איינעם פאן איהם בעצייכענעטען הייעם
 איינע פרעסע פאן פארפיענדיג מיט דער עכענ-
 פארעם טא אינד נאכט באנק-נאמען פארטירט
 ווערדען. נון נאכען זיך דיא צווייא צייכנער אלס
 שפעטער פאליציי-מענער צו ערקענען וואירד
 זיא וואוהאל ביבארי אלס זי זייב פערקליידעטען.
 איך דיא געליבעטע באגאריס אינד דער אינא-
 בער דעם בעצייכענעטען הייעם אין אפען בעפני-
 דען זיך בערייטען און אונטערזוכונגס-האפט-דיעם-
 מאל איט אלא אינדער פאליציי דער קלונע
 שטרייך פאלקאמטען געלונגען.

נעשעפטסבעריכט

פעסטער פרייען.

4 - 6 1/2 גול. רינד פלייש פער 50 קולאנאס 24 גולד.
 - קר. בוי 27 גולד. 50 קר.
 הייעע וור נאטייען : אונטרישע קוה-הייטע - 50
 55 גול. אכטענדישע טאקענע 55-56 גול. קאלבעלע
 אונטע קאפע 115-120 גולד. מיט קאפען 105-110 גול.
 פער 56 קולא. ראטהייטע 71-71 1/2 גול. פער פאאר.
 לעדער פאנייהייטע 20 - 25 קולא 175-185 גול.
 איינמאל צערוועטעטע פאן 13-16 קולא 186-186
 גולד. צוויימאל פערזעטעטע טעיען 16-19 קולא 170
 176 גולד. דריימאל פערזעטעטע טעיען פאן 22-25 קולא
 185-185 גולד. - פינע קוה-הייטע פרייע 5 - 7 קולא
 225 - 285 גולדן.
 קאלבלעדער, ביינעס סימא 428 - 483 גולד.
 יינענער פרייען.
 ש פ ר י ש ו ס 25% - 25,80 גולד צו 10000 לויטער-
 פערזעטען.
 ר י ב א ל 43,25-43 גולדען. פער 100 קולא.
 פ ע ט ר א ל ע א ו ס 20,50 גולד. - אללעס
 פער 100 קולאנאס.
 ל י נ א ל 33-33,50 גולדען פער 100 קולאנאס.
 ר ע ס , קאהל 17,75-18 גולד. פער 100 קולא.
 ווייצען פערקויפט וואירדע 15000 מעטערצער.
 פרייע ב א נ א ע ר 75-77 קולא 11,30-12,25 גולד
 פער מעטערצער.
 ק א ר י נ י ע י 70-72 קולאנאס 8,59-8,80 גולד.
 פער מעטערצער.
 האפער אונטרישע אונטרישערע אב ווייען
 9,65-9,65 גולדען פער מעטערצער.
 קוקוריון באגארי אין ווייען פער מעטערצער
 5,80-5,90 גולד. אונטרישע 5,70-5,90 גולד.
 נער סטע אונטרישע אין ווייען 62-64 קול. 8,60
 14-14 גולד. פער מעטערצער.
 ווייצענ-מעהל, 0 : 25,50 - 26,30 גול. 1 גול.
 23,30 - 25,20 גול. 21 : 23,20 גול. 8 : 15,80
 17,80-17 גול פער מעטער צער.
 ק א ר נ - מעהל, 1 : 16,15 - 17,15 גול. 2 : 2
 13,90-14,15 גולדען פער מעטער צער.
 ה י ל ז ע פ ר י כ ס 7 : 60 - 7 : 60
 גולדען. לוינען 16-18 גולדען. עיכסען 12-18 גולדען. -
 באהען 8-9 גולדען. (אללעס פער 100 קולאנאס.)
 פער-אונטרישער יעדאקטער : מאיר בריי ריין.

הילדע פרייען : גראסע ווייעס באהען 7 1/2
 גול. צויענעל 8,25 גולדען. לוינען 10-14 גול. עיכסען 12
 -14 גולדען. - נוייע מאהן 36 גול. בלוינע 50 גול
 הירע-ברייך 8,25-8,50 גול. הירע (אללעס) 5 - 5,85 גול.
 ליינאמען 14,50 גולד. האנאמען 15 גול.
 ש פ ר י ש ו ס נייע מעטהעדע אים קליינע 26 1/2 - 26,15
 אלטע - מעטהעדע 27,10 - 26,90 פער 100 לויטער-
 פערזעטען.
 ר י ב א ל ראפסעלש-ראפסירט 43% - 43% גולד.
 פער 100 קולאנאס. -
 צוועטשקען. ב א ס נ י ש ע ס 12,60 גולד.
 צוועטשקענעס (לעקוואר) 19-20 גולדען פער
 100 קולאנאס.
 האגניג געליטערטער 32,14 גול.
 וואכס וועלענער 71,42-71,92 גול. סלאוואניען 82,18
 83,92 גולד. פער 50 קולא.
 אונשליסט (הלב) 48,25-49,50 גול. פער מעטער-
 צענטער.
 וויינישטיין 60 - 66 גולד. פער 100 קולאנאס.
 ווייקען 12 - 12,50 גול. אב באיק.
 מאהאר 14 גולד. פער 100 מילא.
 קאפסערן : אונטרישע סימא 32,14 - 33,10 גול
 פער 100 קולא.
 קלענע זאמען אונטרישע לוינען 82-84 גול.
 פער 100 קולא. ראטה-קלענע 72-76 גול. פער 100 קולא
 פאפיקא פיעפארישע 28 - 25 גול. פער
 100 קולאנאס.
 פ ע ט ר א ל ע א ו ס אין נאקסעס 20,50 גול. אין
 קליינעס 21 גולדען.
 פ ע ס ט ע ר שלאכט פיעה-פאקט. ביא דעם
 אב 16-טען. מ. היער אבערהאלטענע וואקען-מאקטע ווא-
 דען פערקויפט 584 פאקט דאס פאאר פאן 185-325 גול.
 227 קוהע דאס פאאר פאן 154-218 גול. 147 טעל-קוהע
 דאס שיק פאן 86-177 גול. 955 שטייט לעסטער דאס פאאר

מצות-באקען.

דיא ערנעבענסט געפערטיגטע בעדערט זיך
 איינע פ'ס פילבילדע האפליכסט אנציינען. דאס
 זיא איך הייער דאס מצות-באקען אנטער
 לייטונג דעם העררן סימאיר בעטרייבען ווירד.
 פראמפטע בעדענען אינד מעסענע פרייע ווערען
 נאראטירט. בענין דעם באקענען און וועמען מערין.
 וויטטוע יוליע פ'ישער.
 קאשי פילנאסע ני 33

ד ע ר ד א נ ו (א י ו ט א נ פ א ר ט י ע ר ע נ ד ע ס
 פ א ל ל ע נ ז א ד א מ ע ר י ע מ ט 20 פ ו ס א י נ ד 6 א ל ל
 ב ע ט ר א נ ט א נ ג ל ע ר ש פ ע י ג ע נ ז י נ ד ב י ז ד ע ס 248
 125,248 גולדען איינגעליפען. דאך ווירד דער שא-
 דען מיט יעדעס טאגע נאקסער דיא אימטער נייע
 הייער איינטרענען.
 לאסטא-צעהונג פאן 27 אטען טעיקן 1876.
 טעמעשוואר 63 85 52 17 98
 ווייען 19 13 11 55 73
 גראני 30 17 45 42 59

קורן-טאבעלע 18 מעיקן.				פריכט-אונד מעהל-פרייע-טאבעלע.			
קר. של.	לאאזע.	קר. של.	נעלד-קורן.	פריכטע	פריכטע	פריכטע	פריכטע
17	103 85	243	1839	8,80-7,80	72	10-9,90	72 8
29	5 44	239	1854	8,10-7,20	62	10,30-10,10	73 7
19 50		105	1864	6,70-6,70	62	10,40-10,40	74 6
117	9 26	110	1866	9,40-9,25	41	11,15-10,90	75 5
57	9 26	111		5,05-4,95	73	11,50-11,30	76 4
23 75	56 80	118		5,35-5		11,80-11,60	77 3
99 54	11 35	119				12-11,90	78 3
73 75	1 50	120				10,30-10,10	72 8
73 75		121				10,60-10,40	73 7
100 50		122				10,90-10,70	74 6
		123				11,30-11,10	75 5
		124				11,70-11,50	76 4
		125				11,90-11,70	77 3
		126				12,10-12	78 3
		127					
		128					
		129					
		130					
		131					
		132					
		133					
		134					
		135					
		136					
		137					
		138					
		139					
		140					
		141					
		142					
		143					
		144					
		145					
		146					
		147					
		148					
		149					
		150					

ש ש א ה ל) פאר וועניגען טאנען איז דער סקר-
שטימע דער בעליזשען באקן פראטעקט פער-
שווארטען. נון שטעללט עס זיך דער ערויס, דאס
דינער מאן דאס באקן מיט 6-7 מיליאנען פראנקס
בעטטארהען האבען. דינער דעם, וועלכער אין
געווענליכשאפט זינער, געלעבעטן ענטפראהען וואו,
ווארדע נאטורליך, שטעקבריערדיק פערפאלנט.
דיא אנדאנער פאלצייא האט בעקאנטליך איינע
נאר שארפע נאזע. זא געלאנגען עס איהר דען אידן,
דינערס געבישע לויבעס-פאאר אין איינעם לאג-
דאנער האט ער צו פערהאפטען. ביא דעם סקר-
רעסע פאנער זיך בלאס 210,000 פראנקס פאר.
ווא דאס איבעריגע געלד אויף האט דערוועלבע
נאך ניכט אויסגעוואנט. עס ווארדע געגען דינער
טויזנטלעך סקרעטער איינע דאספער-קראנע ער-
האבען: וועגן דער ש ש א ה ל ס איינע ווע-
גען פערלשונג. דיא ענגלישע רעניעריע
דירפטע דען פערברעכער באלד זאן דאס בעלג-
שע געריכט אויסליפערדיק דאמיט ער דיא שטא-
פע זיינעם פערברעכענס דורך איינע יאהר קער-
קערס אבסיסן טאנען.
(ד י א ו ו ע כ ס ע ל - פ ע ל ש ו נ ג)

געריכטע דעם בודא-פעסטער געריכטע איינע-
ליעפערט ווארדע, וועלכעס געגען דענוועלבען דיא
אונטער-ווינגס-האפט אונטער-ווינגס-פראנקעל בליבע
אין פאלגע דעסען ביז זי 21 טען מערין וויקליך
אין האפט. אס אבען ערוועהנטען טאנע געראנט
דער פראנצעס פראנקעלס פאר דעם שטראנע-
טע צור פערהאנדלונג. נון ווארדען דיא אנטלאגע-
פונקטע פערלענען, וועטאלב פראנקעל פאר פא-
רויער געריכטס-האפע צום טאדע פער-אויס-היילט
ווארדע, דינער לויפטען: "ער האט זיך מיט גע-
וואלט צום קאממאנדאנטען דעם מיליטעריס איי-
געווארפען: ער האט איינען געטוישט ערמא-
דען אונד איינע פאבריק געדעריבענען לאסטען"
דיא פראנקעל יעדע פערברעכענען טעמערקט
ליינעט, ווארדע ער געגען קויפאן ביז צור
בעענדונג דער אינטער-ווינג אידן "פרייען פיס"
געוועטעט. פאן ווירד נון דיא אינטער-ווינג אין דיא
לענגע ציעהן אונד ציאר איינע פאלגערדעם יוי-
טען געווען: דיא גענעריע דעם פראנצויזישע
רעניעריע געהט געמליך מיט דעם פלאנע איי-
אלען זענען, וועלכע אס פארזינער אייפשטאנע
טהיילגענאמען דיא פאללע אנטעסטיע (בענא-
דינג) צו ערשטוהילען, ווירד אלזא פראנקעל פאן
דער פראנצויזישע רעניעריע בענאדינג, זא יעדע
עס דאך האסט אונטער-ווינג יא זאגאר געהר-
בערליך, איהן טראטצדעם הייער פראנצויזישע
וואללען.

פרייער די רודר האט ער, דיא
שטארט תשי"ש (אין דער טורקיי) איז דורך
אין בראנד-אינליך שטארק היימענדיג ווארדען,
דער רויב, באוואר, מארקט-פלאנען אונד קיי-
האללען דער שטארט איז אפגעשטענען אין
פראטעקטן אייגענאמען. דער שארען בעליזש זיך
אייז 12 מיליאנען פראנקס, בעמערקענס ווערטה
הויכביא שיינט דער איינשטאנע, דאס דאס הייער
דורך ראטען ענטשטאנדען אויף וועלכע מעה-
רענע פאך צינע-אלגענען, ווירד דאס בענאנען
אונד רויבען, אין פראטעקטן זעטצען. געגען 3000
איינשטאנען האבען איהר גאנצעס אב אונד ניש
איינעבייסט.

דיא ראטהיילדישע האכצייט!

מיטטוואך, דען 22 מערין, האט דיא ראט-
שילדישע האכצייט איד פארזי אפגעשטענענען.
אייז דער האכצייט וואר הייער דרא פאן
פארזי. - דער גרא פאן פארזי איז אין ענ-
קעל דעם געשטענען פראנצויזישע קאניגס געמליך
דרוינג פליעפערס, דינער גרא פאן פארזי זענט
זיך נאך היינט דער רעכטגעטען קאניג פאן פראנ-
צויז.

נאך דארטן געשפילט, זא זאללעס ווא דיא קראפט מינע
תענדע שפירען, איד האבען זיך געגען אים פערדאסט
דען נור דיא ווייסע עס דער מיט דאמאלס מיט הילפע
דעם שיפע-זיינען דיא שלינגע נעלענס האסט.
יערעמאס נאחם זיינע האבענליקייטען צוואסטען,
פערטשיבעטע זיך מיט שפירענען אין דען איינע פאן
זיינער הערין אונד פוהר אן דאס לאנר.
אבער נעמאנד האסטע בעמערקט דאס ער נאכרי-
לען איינען קליינען עפעטעל ווא דיא האנד הויפט, זיא
שלאס זיך גלייך אין איהר ביסטע איין אונד לאו דאס
געשווענען: פערלאסטען זיא זיך אייז דען נוסען
שיפע-זיינען, ער ווירד איהנע צור באלדונען פרוכט פער-
הילפען.

יערעמאס איילשע אונטער-ווינגען אין דיא שטארט
טראס אין איינע ווייניגשטיגע אונד זיין ערשטע יאהר דאס
ער דען קראנען פאן זיינעם דאקע אכטגעטע אונד דיא פיע-
לען גאלדשטעק ערשטוואכט, דיא זייט פאן פארזי יאהרען
דארין איינגענוהט ווארען.
דאן נינג ער דער פארשיטענען דעם קאסאר-
לישען קלאסטעס ציעהעלשע איהר דיא פריינע געשיכטע
זיינער הערשאפט אונד כחט זיא אים שווען אונד הילפע
פיר זיינע זיינע הערין.

דיא פארשיטענען וואר איינע געבארענע פראנצויזן
אונד ליעס זיך דיא רעפוטאציע איהרע לארעסאנען יעדער
אנגעלענען זיין, דער ציעהענע דעם יעדעמאס איינע
פראנצויזישען קויפאנען, דיא דאס אונטער-ווינגען געגען
אונטער-ווינגען, דינער קויפאנען פערשאפטע אים

רויך, דען אלס אים יאהרע 1848 אין פראנקרייך
דיא רעוואלוציאן איינעבראכען וואר, דיא דאנקטע
קאניג לוינע צו זיינען געסטען אב, אונד דינער
גראפ פאן פארזי דיאמאל צום קאניג דער
פראנצויזישע איינערפאלען. דיא איינשטענדיגע נע-
שטאלטעטען זיך אבער דאמאלס זא, דאס באלד
דיאייזע נאפאלעאן דער הרשטע, ווירד איינען
שאפטס-שטייער דען טראגן פאן פראנקרייך
בעשטימען. דיא פרייז דעם פארזינער ראטהיילר
(זיא מיטטער דער ברייט) וואר קיינע פריינען
נאפאלעאנס, זיא וואללעט איהן נעמאלס אלס
קאזיער אנטקעגנענען, דען פיר זיא ווארען נור דיא
אבקאממלונגע אייז דעם הוינע אילעאנס (צו דע-
נען אונד דער גרא פאן פארזי געהאט) דיא
רעכטגעטענען קאניג דער פראנצויזען, נאפאלעאן
האטטע זיא אפט אין זיינע פאלאסט צו זיינען
מאהלצייטען געלארען, אבער זיא וואר נעמאלס
ביז זיינעם טויט צו זעהען, דיא געפאלן פאן פא-
רזי האט זיא פיר דינער טויטע אומטער: "זיינע
מיטטער, גענאנט.

אין פארזינער בעריכט פאס 19 מערין מעל-
דעט: היינט אבערס קאמטע דאס פארמיליע-
אבערהויפט דעם הוינעס אילעאנס, געמליך דער
גראפ פאן פארזי, דינערקט פאן דער שטארט אה,
זיא געטען זיין איינשטאלט אויף אין פארזי און
אייז אלס ציינע דען הייראטס-קאנטראקט פאן
פרייליך בעטטיא ראטהיילר צו אונטער-ווינגען.
אללע פרינצען אייז דעם הוינע אילעאנס ווערדען
זיך היינט אבערס ביא דען פאר-פעסטליכקייטען
אויפגעדען, דיא זיא פריינשאפט צווישען דעם
הוינע אילעאנס אונד דעם הוינע ראטהיילר
איינע אלטע אונד.

זיא פיעל בעמערקט נון דער הונד אלס נאן!
ניכט ווענער אלס באניע ציאלע מיליאנען,
ציאלע מיליאנען זינד לויכטער געדעריבענען,
אדס זיא צו געווערען איינע צו ענלען, אדער
זיך פאן איהרע גראסע איינע בעריפע צו מאכען.
דיא בלה אויף זיין רעכט גענעריענע, אונ-
שפירבילאזעס אונד אריינשטאמעס מעדען, ערסט
פארזינען יאהר האט זיא דיא פריינע אונד לעהר
רעירן אבערלענגט, וויר מיסטען הייער בעמערקען,
דאס זיא אייז עס ביא דער געדעריבענען קאזיער,
קאניגען אונד פריסטען איינעפיהרט אויף, דאס דיא
קניגער איינען אין האנאוועריק אדער עטוואס
אנדערעס ערלענען, וואסטען מאן עטוואס פערזינע-
נען קאניג, דאמיט זיא אפט שטאר-בדאד בערישע
זיינען, זא אויף עס אייז ביא דען ראטהיילרס
איינעפיהרט, זיא אויף אונד דער אלטע פארזינער
ראטהיילר (פאטער דער ברייט) אין דאקטאר
דער רעכטע (אדוואקאט) אין אנדערער ראטהיילר

אין קליינעם שיפע אונד נאכ אים דאז איינע זיינער
איינע, דער יעדער נוס ווערען קאנעט.

אין דער נאכט פארזען ביינע אין דען האפען הוינעס
אלס זיא אייז דער נעמע דעם האללענדישען שיפעס אונ-
לאנגטען ליעס יעדעמאס איינע הערלען שפיעס האדען,
זאנליר אפגעטען דען אייז קליינעס פעסטער אונד דאס-
זעלבע ציינען ווארדע צוויקענענען, אייז שטיק ווארדע
פאס שיפעס העראבענעלאסטען, אונד דאס מעדען מיט
דעם שיפע-זיינען ווארדען אויף דאס קליינע רעפוטאציע-
שיפע געבראכט.

עס אויף אללעס יעדער נוס געוואנען (זאנעט דער
שיפע-זיינען) דער קאסארן וואר ניכט אייז דעם שיפעס
ער האט זיך אין דיא שטארט בענענען.
איינע שטונדע שפעטע וואר נאכרילע אין דעם
קאסארן קלאסטער, וואר זיא דער קאסארן איהרען
איינשטאלט-ארט ערפארען האט, דאס זיינע נעמאנד,
ערין קאס פלאטענען אויף קלאסטער, אים זיא פארשיטע-
נען דורך נוסע אונד באנע ווארען צו אייבערדיקען, ער-
זאנעט, דאס נאכרילע איינע שפיעס-פאטער אויף זעל-
כע איהן פערלאסטען ווילל, אלס אבער אללע זיינע איבער-
זיינענע-קונסט ניכטע נוסאנען, זיא לויכטע ער מיט גע-
וואלט מעהר איינשטויבענען אונד האטטע מיט שפיען בע-
טויקענען איינשטויבען, איינע שפיעס אייז דאס קלאסטער
מינעס איהרין, פאן דעם איד זיא שאן געזעהלעט האבען,
(זא געזעהלעט געמליך רעזען פערלע זיינעם פרינע

תורה שו"ת) - (פארשטענען פאלש)
איינע שפיעס פארט, ווייסט דאס אין איינער שטונדע

פערשידענע נייאיקריימען.

* צור באנק-אונד צאל-ל-
 (פראגע 1) וויא אים ווען בערובעט ווירד,
 זאלל דער עסטערייכישער רייכסראט אים מא-
 נאטע איינזעט ווערדער עראפנעט ווערדען, דער
 צוועק איז פאלגענדער: אין דעם מאסגעבערישען
 האפ-קרייזען איזט מן נעמליך זעהר איבערפרי-
 דיגט דארטער, דאס דיא רעזערווען ביהרער
 וויכסעלפאסען אין דער באנק-אונד צאל-פראגע
 נאך איםער קיינע פראיינינג געראפנעט הא-
 בען. עס ווירד דאהער [פאן אבען הער] איה איינע
 שגעלדע לאזען דויער פראגען: גערינגען, דאמיט
 מאן דאס אבעראייננאמען זייערזונדער רע-
 גערינגען אבע פארלאפעטען ציר אננאמען אונ-
 טערברייטען קאנן. דעסחאלב ווירד דער עסטע-
 רייכישער רייכסראט אים פראיינינג ניכט צו-
 אפנעט, זאלטע איינע פראיינינג ניכט צו-
 שטארקע קאסמען, דאן ווירד זי שטעט נעמען
 וואהרשיינליך ווירד דיא פאלגע היעפאן קיינע א-
 דערע זין אלס איינע דא פ פ ל ט ט ע מיניסטער-
 קרייז!

(נאך איינמאל באראן ערטרי)
 האט ער ווירקליך פלאנע געשטאלטען אונד פער-
 קויפט? אדער האט ער נור זיינע ערדיכטעטען
 ליגען דער רוסטישען געזעלשאפט פיר טהייע-
 רעם געלד אנגעקענט? — דויער פראגען ווערדען
 און ווען נאך אימער געמאכט איז טאג-טעגליך
 ווערדעראט. וויר זעלבסט האבען בערייטע היע-
 רבער פערשידענע קרייכטע געבראכט. נון מעל-
 דען דיא ווערדער בלעטטער נייערדינגען, דאס בא-
 ראן ערטל זיינע פלאנע געשטאלטען האבען וועלכע
 פיר דען פאלל אנגעפערטיגט ווארדען, ווען עס-
 טערדיק אין דיא הערענדיגאויא איינריקען זאלטע.
 דויער פאלל ווירד שווערליך איינערשט, אונד
 אז ווירד נאטורליך אייך דויער פלאנע קיינען נא-
 טען ווערטה. ווען איין רוסטישער אפשיצער פיר
 דויערבלעטן שטאנענע זיך געלד איינפאפען ליינע,
 אז האט דאס צווייא רינגען: דעסטעטען איז יא
 בעקאנט, וועלכעם לעבנשאפט איינריכטעטען עפען
 רוסלאנד דאפיר האט, דאס דיא איינריכטען פאל-
 קער דען איינפאפען קיינען דיא טריהיא פאל-
 זעטען. עס וואללט דאהער דיא עסטערייכישען
 קרייזעס-פלאנע קיינען, אים ווען איינרינגען שריט-
 טע דעסטען לייכטער קיינען דיא עסטערייכישען
 איינריכטען מאנארביע צו ריכטען. צווישען אבער
 זאלל זיינער רוסטישע אפשיצער, וועלכער פיר די-
 זע ווערטהאלען פלאנע געלד קיינען אין האלב-
 פערדיקטע מענט זיין, דויערעטען הייסט מא-
 לאסטוואו אונד לויטעטעטען אין העלענען

שטעטים אייך מיט דען געזעטען אונד פאררעכ-
 טען. פאר איהרהונדערטען האט מאן זאלכע דען
 זאכטען געוועהט. זיא לייכטען נון, זיינען קינדען
 לייך, דויער פאררעכטע אונד פרווילענען ביל-
 דען איהרע עווענען איינפערריכטען זיגעלעטע
 אס טישע דעס שטאמעס! נון זינד אבער נייע
 געטע עקאמען, דאס הייסט: עס זינד נאני
 אנדערע פעהעלטניססע איינערשטען אין פאל-
 גע דויערן דויער פאררעכטע אונד פרווילענען,
 גערענעלט ווערדען מיססען ווער קאנן אלזא הייער
 פאן איינעם "מאדערן" פאן איינעם "וארט-ביוכע"
 שפריכען! זענען געווען מיט א זיט דער צייט,
 דען נייען פעהעלטניססען געמעסן אבערנערט
 ווערדען, ווירד דויער ענדערניג קאנן דער איינע
 אדער דער אנדערע אין זיינען איינערשטען פער-
 קרייזען ווערדען! האט אבער דעסחאלב זעמאנד
 דאס רעכט, אבער "מאדערן" בערוויבונג אדער
 "וארט-ביוכע" צו קלאנען! פאסט קאמיש איזט עס
 יעדאך, ווען מאנכע עפשיטעט זיך או לעכערליך
 מאכען, פאס מאדערן דער "אכטישען נאציאן" צו
 שפריכען. לויט איינערער געזעטען ניכט עס קיינע
 "עכטישען נאציאן" איז קיין זאכסען-לאנד, הייער
 גיכטס נור איינע "אונגארישע נאציאן" איז איין
 "אונגאריש-לאנד" ווער הייעט איינצופויערען אין
 האט אין אונזערעם שטאמע קיינען פלאטען "אלל-
 געמייער ביפאלל".

זעטען ערהאבען זעממליכע וועכטיגע דעפ-
 טירטע איין אונגעווערעטע פאפולערע אונד שרייען:
 "ניט! ניט! וויר ווערדען זיא ביים ווארטע האלטען
 זיינען וויר הייער קיינען פלאטען האבען ווערדען וויר
 אונס וויסען, און זען צו ענדערניג וויר זינד הייסען וויר
 וויר ווערדען הייסען בייבובען! — ביסטארק, דער
 הייטשלאנד נאם אונד שטארק געמאכט, ווירד
 דיא הייסען אין וועכענבויכען ניכט צו גינדען גע-
 הען לאפען!"

עס איזט זעלבסט-פערשטענליך, דאס דויער
 דראהונג מיט ביסטארק איינע לעכערליכע איזט.
 וויר זינד קיינען קינדער מעהר, אים צו ערשינען,
 ווען זעמאנד פאם "ווארצען טיפאל" שפריכט,
 דאס פאן דער רעזערווע איינעבראכטע געזעטען
 ווירד געוויס טראמפן דעס וויטהענדער געשריא דער
 זאכסען אנגעקאממען ווערדען, אבער וויר דירשען
 נייע פערנעסען, דאס וויר אים איינערן נאסט
 פיינדע אין דען פרישעווענען נאציאנאליטעטען
 האבען. אונטער דויערן נאציאנאליטעטען זינד
 אבער דיא זאכסען אס מיטען צו פריכטען, וויל
 זיא ווירקליך געבילדעט זינד אונד אין נאני איינ-
 פא פיעלע פריידע האבען.

פאלליעטאן.

דאס שיקואל איינעס מענשען.

(14-טע פארטעטונג.)

נאכרייעלע ערענאלטע נון דעם יערעמאס, וויר איהר
 דער קאפיטאן זיינע ליעבע אונטעמען האבען, אונד וויר
 זיא אים דאס שיקואל איהרע עלטערן ניכט צו פערשליכ-
 טען, און ניכט געשריט האבען איהן צו בעלדיגען, דאן
 זאנשט וויר: "דיינע טוער יערעמאס, וויר דיא אוואכע
 מייער פלאטעליכען עקראנקונג, דעס וויר דיא אוואכע
 מייער וועלענדיגע בייס טאך מייער עלטערן, אבער
 גען דעם קאספען צו זיין, דער צווישען מיר אונד דעם
 קאפיטאן אויסברענגען מיט, מיט קעקעס טוהען געהען איך
 דויערעם קאספען ענטווען, אונד דויער וואפען וואלן מיר
 טישען אונד שרימען, זיא בעשטאכטעטע דאביא דיא
 דאספאסיטאלע פאן אללען וואפען אונד אונטעמעטע
 אב ויא פאללקאסמען בייבוכאר וויר."

יערעמאס זאח מיט שטיינען אונד פערוואנדערונג
 איהר זיינע ערריין, אונד נעלכטע זיך אין זיינעם הערען,
 איהר איך פערנערוון טוירא צור ווישען צו שטענען, ער
 וועט נאכרייעלע צו שטאסען, זיינעם ער איהר מיטשטייל-
 טע, דאס ויא אין האכטענס 6 אדער 7 טאגען אין באקאנען
 זיין ווערדען, און אנדערען טאגען טוהען דער קאפיטאן
 דאספאסיטאלע פאן אללען וואפען אונד אונטעמעטע
 פאנצע זיא, וויר עס נון מיט דער פאן אים פערלאנגטע
 פיינשטאפט שטענען, אלס ער הייערען איינע אויסוויכערע

קאפפטישענען. פיעל פראקטישער מאכטע עס
 איין פרייטישע אפשיצער, דעם ערטל נייכטפאלליס
 דויער פלאנע צום אנקויפע אונטעראמען האט. איינ-
 זע נאמע דיא פאליטע שטודירטע דויערעלעכען דייע-
 נע טאנען, וואדאן ער זיא דעם פערקויפער מיט דען
 ווארטען צירוקאב: "איך קויפע זע טוואס ניכט!"
 לייחליך דיא לייטע ביסטארקע פערשטענען איה-
 רע געשעפטע רעכט ניט. ווערען דויער פלאנע אייך
 מיליאנען ווערטה געוועזען, אז ווירדע ער זיא דאך
 ניכט אבערקויפען האבען, דיא ער זיא יא ווערדער
 געהערערעך טאנע שטודירט אונד בערייטען וויר-
 ווענדיג געוויאט האט. דער האטע געמאכט, וויר
 איינע, דער אין איינע טראפיקס מאכטע, אים איינע
 צווייטע צו קויפען, דאך פאלטען בעווינגען ער זיך,
 צווייטע זיך דיא צינארדע און, בליקען דיא צווייטע
 שנעלל הויך אונד ענטפערנט זיך מיט דען וואר-
 טען: "געטשולדיגען זיא, איך קויפע הייסע קיינע
 צווייטע!" וואויס זאלטע ער זיא אייך קויפען, אז
 ער זיא בערייטע וויכענעלען! זא מאכטע עס אייך
 דער פרייטישע אפשיצער, ער שטודירטע דיא גע-
 שטאלענען פלאנע נאני: ניט הויך אונד האטעט
 הייעריא איינע דאפפעלעטען פארטהייל: עסטענס,
 דאס ער הייער קיינען טרייער געגעבען: צוויי-
 טענס, דאס ער מיט פראמטער מייענע זאנען קאנן;
 וואר ביז ניכט וויר דער רוסטישע אפשיצער, איך
 קויפע קיינע געשטאלענען פלאנע!" פראקטיש
 איזט איינע זאלכע האלטיג געוויס, איזט אייך אבער
 אייך עהרליך?

(ר' פאכע זעט דער ענע האל-
 צייט.) גאלד איזט זעלטען געגעבען, וועל-
 טענער איזט איינע נאךדענע האכצייט, דיא איין
 עהע-מאס נאך פערלויב פאן 50 יאהרען ווייט דער
 היימאטש צו פיערן פערענט, אלס איינע בעזאנ-
 דערע וועלטגעווייטע מיט עס אבער בערייטען ווער-
 דען זעלטען דרייא געשוויסטער אייך
 זיא טראמפ איהרע נאךדענע האכצייט פיערן אייך
 און עטוואס עראיינעטע זיך דא פאפא און 12 דייע-
 זעס מאנאט. צווייא הייערע נאךדענע האכצייט
 איהרע שוועסטער, פערעהעליכטע שטיינער, האבען
 געמליך אללע אים איהרע 1896 געהייראטעט, זא
 קאנע עס, דאס ויא אים איהרע 1876 יאהרע אלט
 דעם האכצייט פיערעטען. אייך נאךדענע האכצייט
 בערייטע 78 יאהרע אלט אונד האט 9 קינדער אונד
 28 עקקעל, דער אנדערע נאךדענע איזט 71 יאה-
 רע אלט אונד האט 7 מיידער, 30 געמלע אונד 2
 ארענקעל, אים שוועסטער נאךדענע פיערעהע-
 ליכטע שטיינער, איזט קינדערלאן געברעכען, אל-
 לענפאללס איין שאנעס אונד זעלטענס פאמיליען-
 פעסט דאס!
 * (דאס ארטיגער באנק-אונד צו-
 ער)

אנטווארטע דעהאלטען האטעט, שפראך ער קויפן: "איך ווילל
 הייסע ניכט אין ויא ריינגען קאנען אבער ווערדען איך
 ווערעקאסמען, אים איינע בעשטימטע עקלערונג פאן
 איהנען צו פערלאנגען, וויר זינד אונטערע רייזע-זיעלע בע-
 יויטע זא נאגען דאס איך נאלד ערפארען מיט וויר עס
 מיט אונס שטענען."
 אס אנדערען אבער דאס קאפיטאן צאפען, נאכ-
 דעם ער נענען זיינע וואנאמייטע רעכט פיעל געשטיקען
 האטעט, בייא נאכרייעלע איין.
 זאלליך בעשאל ער דעם יערעמאס, דאס צווייטע
 צו פערלאסען אבער דויער ווערעקאסמען ערשט אייך איין
 צווייטע זיינער ווענען ערריין, דער קאפיטאן געקעטע דעם
 טערבען זיינע ביהרען הענדע ענטווענען אונד שפראך, ויא
 מיט דערהייערען בענעהעליכען בליקען בעראכטענער: "עס
 שיינט דאס דיר טוער ראהט אונד טאנען נאכט געקאסמען
 איזט, אז שלאנדען איין מייען טאנען טויבען, לאסט אונס
 טוע פריידע זיין, ווען אייך ניכט אייך אימער, דאך
 אייך רעכט לאנגע, אלס אבער דער קאפיטאן גענט צו-
 קאס, שפראך נאכרייעלע אייך, פראט איינע זייטשטע נא-
 ריך אונד ריעף, פאר אייך אונד אבישיא ציטשטענער;
 וואלטהען ויא איין איך קאנן איהרע גענעמאט, איך קאנן
 דויער שפראכע ניכט ערפארען, ענטפערען ויא זיא אייך
 דער שטעלעלע אדער ויא ווערדען דאס אונזליך צו פער-
 אנטווארטען האבען, וועלכעם איהר בלייבען אייך אונטער
 הויפט ביינען, ווען זיא מיר אייך איינע טויבען גענען, זא
 פיהלע איך דיא וואוסט איינעם וויכענעלען אין מייענע
 איינען."
 דער קאפיטאן האטעט איינע זאלכע ענטשלאסענע

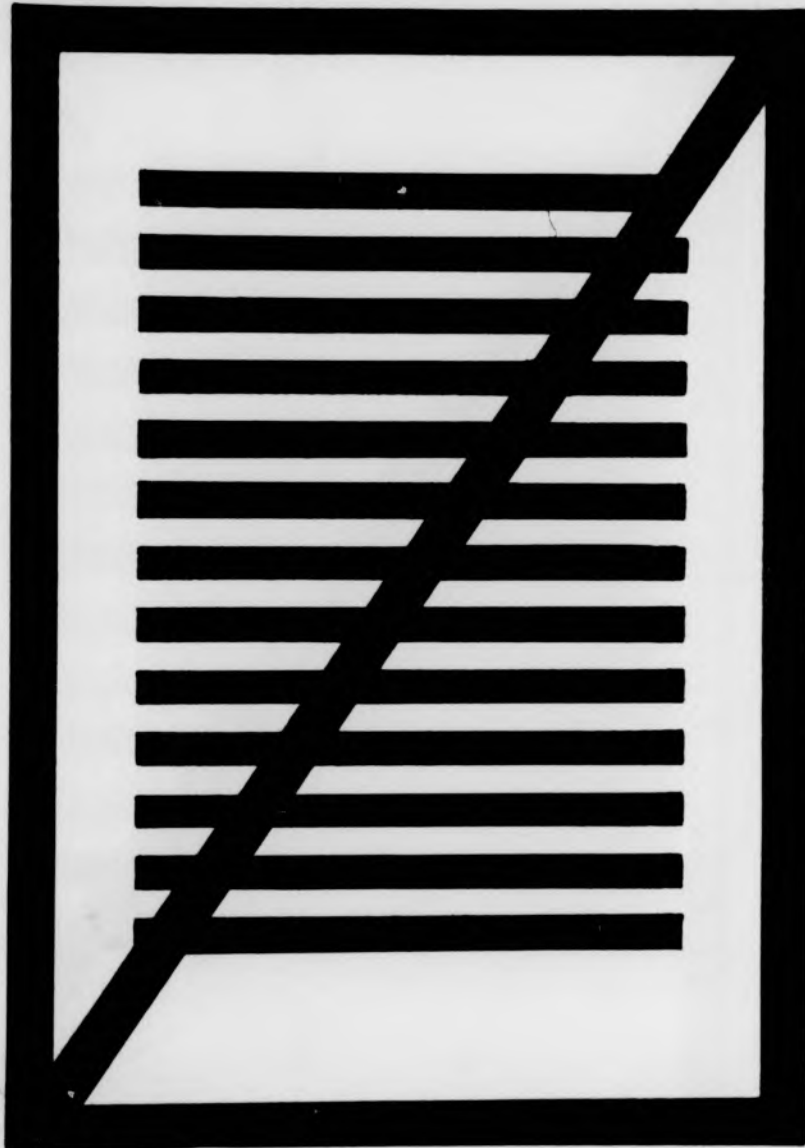
אויף דייעזע צייטונג טאגן מאן
יערען מאן
פרעגט ער ערען
פרישבורג פוילן
פרישבורג פוילן
פרישבורג פוילן

דאקטאָר בעשנידעס
... יודאן
פ.ע.ט.
פ.ע.ט.
פ.ע.ט.
פ.ע.ט.
פ.ע.ט.
פ.ע.ט.

Nr. 37, אג: 1

ס'דיא הייטיגען
איינהייטליכעס
פאלקאָממע-
נעדאנקען וואר-
קליינען שטאא-
רמע מיטע דאס
ססטן אונד זיך
אָרט פערפאסטע
יעפען אין וועל-
ליינען שטאאטען
טרא - ווארסט-
איינעס זאלען
אָר נע פאל-
מינעד פריינדע
מע עם אן דער
נבייטעס ריקען
ז ניכט וואס צו
ס איינען אלטען
ז שווען איינע
טער געהאטען
ד אלטע אַנקעל
עוואָרען העט-
עראלטעטע זא-
זס אלל דייעזע
זינען זאק אונד
זייען ווינטער-
זאזאליער אים-
זען קאמישען
זע איינען צום
עבער היממלי-
ך איין זאלעס
אט מיר דיא
טען מיר אבער
ז ווארמען ווי-
זיך מיר ערסט
ז דיא ווען דיא
מיט איהרען
ז מיר פיר אלל
זאָסטעס דייטש-
זיערען זאכטען
עט איין רעכט
ז דיא פעראל-
זען ווי איד
זאנארן אין
זלאנד (אנ-
זאלען זייען
זא כ זי ש
זענד : דער
זא זיך איהרען

אכטער אייניגע
רונגס-געזעסן.
זעפערעוידענט
ז דיטשען אין
זער ציסט וועלכע זיך ביא אונס זאגט בעפרינדען
זועסהאלב איך דיא זאכטען אין זיעבענבירגען זיך
זיכט צו פירכטען האבען, דאס זא פאן דען אונ-
זארן מיט הויט אונד האאר איינעגעסטען ווער-
זען קאנטען, היערדוף ווארדע צו אבשטוממען
זעשריטען, מיט אייסנאמע פאן 16 זאכטישען
זאבערדנעטען ערהאב זיך דאס נאנצע הויט, דיא
זאנאמע דעס געזעצעס ווענען רענעלונג דעס
זאכטען-לאנדעס אין זיעבענבירגען איז זאמיט
זיינע פאסט איינשטימדיגע.

אונזערעס שטאאטעס דינעט. דען זאכטען יעדאך
זועלכע ליעבער איהרע פרויילעניגען בעהאלטען
זאכטען, אלס איהרע פער אייניגען מיט אונזארן
ז פאלגעדיגען וויל איד איינע קליינע געשיכטע
זעצעהלען. דער יידישע שריפטשטעללער לודוויג
זא אה נע האט שאן פאר איינעס האלבען יאהר-
זונדערטע פיר דאס געקעמפטע וואס דעס
זיסמארק נעמערד נעלויגען איז. ער קעמפטע
זעמליך דאפיר, דאס איז דען מליינען שטאאטען
זין דייטשלאנד (דיא איהרע בעזאנערען פרוייל

שישען פאלקעס. עם זינד רענע דעפטרעטען מענ-
זען וועלכע עבען נור פאן איינפריינען אונד
זיעטערייען לעבען. דייעזע מענטשען, דיא ניכט
זיעל צו פערלירען האבען זעטצען אללעס, וויא
זאן צו זאנען פאלענט, איינע קארטע. דייעזע
זאבען קליינע אנדערן ווען אלס דורך שרייען אונד
זיטשפערירען זיך בעטערקבאר צו מאכען. זיא
זאפפען, מאן ווערדע איהנען דאס וואָרט ע נט-
זיעה ע.ן. דיא ווירדען זיא אבער ערסט אין
זאלען צייטונגען שרייבען דאס מאן זיא ביא דער

פיר ער
זאנערייען
זאנערייען
זאנערייען
זאנערייען
1876.

אוי
ד
דעס זא
אין דען
אונד 24
ענדע גו
טראט
פאן אי
נימער
פירטען
רעדען
איינדרען
בעניגע
זיא זיך
איהרער
מאן אונ
ניעמאנד
זאכע זע
טען ווע
גע רע
פירטען
פערטען
זענלאזען
אייפערע
אים נאנ
זא ערע
זאכטישע
ווא כ
רעדען ד
פערטען
צו
פא בר
געעהרע
טעהר ז
געמיינדע
שטרעבע
לייטען ז
אונד זא
ציר רענע
טע געזע
וויל דאס
ווירד. אי
געזעסן
זיינע קאן
דען וואד
אונס הוי
בעשנידע
עס איזט
טרום זע
ערפרייט
אייניגע
ניינע פא
טע דאס
זיא ניכט.

